

Reforma veřejných financí a její dopad na obyvatelstvo

09.listopadu 2007 Ivan Adamec

Úvodem je třeba si uvědomit reálný stav veřejných financí a jejich další vývoj v případě nečinnosti vlády a parlamentu. Během příštích dvou let by došlo k vyrovnání příjmů státního rozpočtu s jeho mandatorními výdaji a v rozpočtu by tak zcela chyběly investiční prostředky, tolik potřebné pro rozvoj naší země. V dalších letech by se situace dále zhoršovala směrem k záporné bilanci rozpočtu s opravdu velmi negativními dopady na celou společnost. Vliv schváleného reformního balíčku na obyvatelstvo bude tedy výrazně menší než, kdy stav veřejných financí je sice vážný, ale ještě není kritický, než v období, kdy by mohlo dojít k jejich zhroucení.

Tyto reálné skutečnosti si však řada občanů neuvědomuje, zvláště pod tlakem argumentů některých opozičních politiků, kteří říkají, že dělat reformu v době výrazného ekonomického růstu společnosti je zbytečné a že situace ve veřejných financích se srovná sama. Tyto proklamace jsou však naprostým nepochopením závažnosti reálného stavu veřejných financí a výrazem populismu nejhrubšího zrna. Stejně závažné je i neplnění vlastních Konvergenčních programů, které byly schváleny současnou opozicí, tedy kritiky schválené vládní reformy.

Bude proto velmi obtížné některým občanům vysvětlit, proč je reforma veřejných financí v období ekonomického růstu nezbytná, a proč se jejich život ve společnosti stává méně komfortním. Bohužel, reformu veřejných financí nelze uskutečnit bez spoluúčasti všech občanů státu a nelze ji provést bez ekonomických dopadů.

Dopady reformy lze vidět v několika oblastech:

V daňové oblasti

- Snížení daňové zátěže. U fyzických osob je daň z příjmu nastavená jako rovná daň a u osob právnických je schválen postupný pokles daně, takže v průběhu tří let budeme patřit ke státům s nejnižším daňovým zatížením právnických osob
- Díky odpočtům a slevám na dani dojde k výraznému posunu od vyplácení občanů v sociální oblasti do oblasti daňové, takže bude výhodnější pracovat než zůstat doma
- Odstraňování byrokratické zátěže pro podnikání
- Zavedení ekologických daní
- zvýšení snížené sazby DPH o 4%

V sociální oblasti

- Výrazná redukce sociálních dávek s již zmíněnou úpravou daňového systému povede k tomu, že pracovat se vyplatí
- Eliminace zákonů, které populisticky vznikly těsně před volbami, jako „pastelkovná“ či nastavení výše mateřského příspěvku, které vytvořily propad státního rozpočtu v desítkách miliard

Ve zdravotnictví

- Změny v této oblasti jsou snad nejvíce občany vnímány negativně, hlavně platba za návštěvu u lékaře nebo za položku na receptu. Dojde však k celkovému zlevnění systému a omezení možnosti jeho zneužívání a k zapojení občana do procesu.

Osobně vnímám většinu změn pozitivně, protože jsou hospodárné, nutí občany pracovat a chovat se zodpovědně k čerpání veřejných peněz. Podnikatelům se zlepšuje prostředí k podnikání, odstraňují se zbytečné administrativní zátěže a vytváří větší prostor pro ekonomický růst.

Co se týká možného zdražování potravin změnou snížené sazby DPH, neobávám se dramatických změn. Ceny potravin jsou sezónní záležitosti a už dnes se díky tomu pohybují ve větším rozpětí než je 4% navýšení DPH. Navíc se ukazuje, že na ceny potravin mají daleko vyšší vliv jiné parametry, např. zavádění biopaliv či pokřivení trhu poptávkou z lidnatých asijských zemí.

Reforma veřejných financí je určitě reformou pro všechny občany našeho státu, její ekonomický dopad na společnost a její chudší členy nebude tak zatěžující, jak varují levicoví politici.

Naopak, v řadě případů bude velmi pozitivní v tom, že nastavuje přirozené prostředí pro občany státu. Normální je pracovat, nezadlužovat sebe a své děti, starat se o sebe a chránit si své zdraví.

Dle mého názoru je reformní balíček nastaven dobře v mezích současných politických možností, jsou to však pouze první krůčky a další kroky by měly v dohledné době následovat.